

A Pécsi Ítéltábla a Matarits Ügyvédi Iroda által képviselt **felperes** **neve**(címe) felperesnek - dr. Ludas Lászlóügyvéd által képviselt **alperes** **neve**(címe) alperes ellen jogalap nélküli gazdagodás és kártérítés iránt indított perében a ... Törvényszék 2018. május 9. napján meghozott számú ítélete ellen az alperes 51. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - részben megváltoztatja, és az alperest kötelező marasztalási összeget 13.718.000 (tizenhárommillió-hétszáztizennyolcezer) forintra és annak 2016. szeptember 20. napjától a kifizetés napjáig terjedő időre járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 8%-kal növelt összegű késedelmi kamatára leszállítja.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított perköltség összegét 1.540.000 (egymillió-ötszáznegyvenezer) forintra leszállítja.

Kötelezi a másodfokú bíróság az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 233.220 (kétszázharminchéromezer-kétszázhusz) forint másodfokú perköltséget.

A feljegyzett fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a ... tó megnevezésű halgazdálkodási vízterület - melynek víztér kódja: 14-063-1-5 - 2016. évig a nyilvántartásban ... helyrajzi számokon szerepelt. Az ingatlanok többségi tulajdonosa a ... Kft. (...), míg kisebbségi tulajdonosa ... Önkormányzata volt.

A felperes, mint haszonbérlet 2001. március 10. napján kötött haszonbérleti szerződést a Magyar Állam képviseletében eljáró ... Főosztályával, mint haszonbérbeadóval, mely haszonbérleti szerződés alapján 2001. január 1. napjától 15 éves időtartamra, 2015. december 31. napjáig jogosulttá vált a fenti halgazdálkodási vízterületen a halgazdálkodási jog gyakorlására. A haszonbérleti szerződés a 6. pontjában a haszonbérlet kötelezettségévé tette a vízterület halászati joga elnyerése érdekében készített pályázatban foglalt célokat megvalósítani, a halászati hatóság előírásait betartani, a halasításokat elvégezni, és a vízterület őrzéséről gondoskodni.

A haszonbérleti szerződés lejártát megelőzően a felperes 2015. december 19. napján közgyűlést tartott, melyen elhangzott, hogy a halgazdálkodási jog haszonbérletével kapcsolatos jogszabályi

környezet megváltozott, és a halgazdálkodásról szóló új törvény lehetővé teszi a felperes számára, hogy a korábbi haszonbérleti szerződés alapján annak időtartamát további 1 évvel meghosszabbítva gyakorolja a halgazdálkodási jogot. A fenti közgyűlést megelőző napon a ... Minisztérium levélben tájékoztatta a halászati hatóságot, hogy a haszonbérbe adó a haszonbérleti szerződések automatikus meghosszabbítása helyett a halgazdálkodási vízterületek kijelölés útján, valamint nyilvános pályáztatás útján történő haszonbérbe adását kívánja megvalósítani, ekként már 2015. évben elindítja a kijelölési, a nyilvános pályáztatási vagy a vagyonnevelésbe adási eljárásokat. Felhívta egyidejűleg a kormányhivatalokat, mint halászati hatóságokat, hogy erről a halgazdálkodási vízterületek hasznosítóit tájékoztassa.

A fenti előzmények után a ... Kormányhivatal az ... számú 2016. május 17. napján kelt határozatával felszólította ... Önkormányzatát, hogy készítsen halgazdálkodási tervet a ... tó halgazdálkodási vízterülethez tekintettel arra, hogy azzal a vízterület nem rendelkezik. A határozat rendelkező része rögzítette, hogy a halgazdálkodási jog ... Önkormányzatát illeti meg.

... Önkormányzata, valamint az alperes 2016. április 29. napján együttműködési megállapodást kötöttek, melynek értelmében az alperes jogosulttá vált a halgazdálkodási jog gyakorlására a ... tó vízterületen, egyidejűleg kötelezettséget vállalt a halgazdálkodási terv elkészítésére, és az abból eredő halasítási és vízterület minőség ellenőrzési feladatok elvégzésére.

A felperes 2016. február 28. napján megszüntette a halörök foglalkoztatását és felhagyott a vízterületen folytatott tevékenységével, mely időponttól kezdődően a halgazdálkodási jogokat nem gyakorolta.

Az alperes a 2016. április 22. napi nyilvántartásba vételétől kezdődően napi, 3 napos, heti és éves területi horgászjegyeket árusított, illetőleg 2016. április 29. napján a ... Kft. (...) és a ... Bt. (...) megbízottakkal megkötött tartós közvetítői szerződések alapján horgászengedélyeket értékesített. Az alperes a 2016. évi egyszerűsített éves beszámoló eredménykimutatása alapján 21.913.000 forint értékesítésből származó nettó árbevételre, 5.747.000 forint aktivált saját teljesítmények értékére, és 1.770.000 forint egyéb bevételre tett szert, mely utóbbi bevétel a 75.000 forint összegű tagdíjakból és az 1.695.000 forint költségvetési támogatásból származott. Az alperes összes bevétele ekként 29.430.000 forint volt, mellyel szemben 13.942.000 forint költsége keletkezett. Az alperes 2016. évre vonatkozó tárgyévi nettó eredménye 15.488.000 forint volt.

A ... Főosztálya 2016. május 26. napján a felperes részére írott levélben tájékoztatta a felperest, hogy a 2001. március 10. napján megkötött haszonbérleti szerződés a törvény erejénél fogva további egy évvel, azaz 2016. december 31. napjáig meghosszabbításra került. Ezt követően a Magyar Állam nevében eljáró földművelésügyi miniszter, valamint a felperes 2016. augusztus 2. napján módosították a haszonbérleti szerződést, mely módosítás értelmében a szerződés meghosszabbított hatálya és ekként lejárata 2016. december 31. napja lett.

A ... Kormányhivatal e közben ... Önkormányzata, mint tulajdonos által előterjesztett halgazdálkodási terv jóváhagyására irányuló kérelmet a 2016. június 22. napján kelt ... számú végzésével, mint nem jogosulttól származót érdemi vizsgálat nélkül elutasította. A végzés a ... Igazgatósága ... számú végzésével 2016. szeptember 12. napján jogerőre emelkedett.

Az alperes ezt követően 2016. október 1. napján a halgazdálkodási vízterületet a felperesnek átadta, és a felperes a nyilvántartásba jogosultként bejegyzésre került. Az alperes a vízterület átadásával egyidejűleg az általa elvégzett intézkedésekről, telepítésekről készített beszámolót, dokumentációt a felperes részére nem adta át.

A felperes a halgazdálkodási jogot csupán 2016. október 1. napjától tudta gyakorolni, mely okból elesett a halászati tevékenységgel összefüggő bevételtől, amely bevételt a tevékenységet ténylegesen folytató alperes szerezte meg. A felperesnek ezen túlmenően a 2016. évben elért tagdíjakból származó bevétele az előző évi bevételhez képest lényegesen csökkent, az a 2016. évi beszámoló és zárszámadási adatok alapján 751.600 forint volt a 2015. évi 3.007.000 forint összegű tagdíjbevételhez képest.

A felperes a módosított keresetében az alperest elsődlegesen jogalap nélküli gazdagodás, másodlagosan kártérítés jogcímén kérte 15.488.000 forint és ezen összeg után 2016. szeptember 20. napjától, míg további 2.255.400 forint elmaradt haszonból eredő kártérítés, valamint ezen összeg után 2016. december 31. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére kötelezni. Kérte továbbá az alperes kötelezését arra, hogy a halászati jog bitorlásának időtartama alatt (2016. március 1. napja és október 1. napja közötti időben) elvégzett intézkedésekről, telepítésekről adjon a felperes részére részletes és dokumentált beszámolót. A felperes mindenekelőtt arra hivatkozott, hogy az alperes jogellenesen jutott a perbeli vízterület birtokába és ott rosszhiszeműen, a felperes folyamatos tiltakozása ellenére kezdte meg és folytatta a halgazdálkodással összefüggő tevékenységet, ekként az ebből származó, kiadásokkal csökkentett nettó árbevétellel a felperes rovására jogalap nélkül gazdagodott. Hivatkozott arra is, hogy a felperes tagjai az alperes ezen jogellenes tevékenységére visszavezethetően a 2016. évben megszüntették a tagsági jogviszonyukat, melyből a felperest kár érte.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a halászati hatóság iránymutatásai szerint jóhiszeműen járt el, amikor ... Önkormányzatával, akit a halászati hatóság a halgazdálkodási jog jogosultjának tekintett, együttműködési megállapodást kötött, mely szerződés alapján jogszerűen gyakorolta a halászati jogot a perbeli vízterületen. Vitatta, hogy az eljárása jogellenes volt és hogy azzal a felperesnek kárt okozott. A 2016. évi beszámoló és zárszámadási adatokban foglalt tényeket elismerve a keresetet összecszerülésében is megalapozatlannak tartotta.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy jogalap nélküli gazdagodás jogcímén fizessen meg a felperesnek 17.743.400 forintot és ebből 15.488.000 forint után 2016. szeptember 20. napjától, míg 2.255.400 forint után 2016. december 31. napjától a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 8 %-kal növelt összegű késedelmi kamatát és 2000.000 forint perköltséget. Kötelezte továbbá az alperest, hogy a halászati jog bitorlásának időtartama (2016. március 1.- október 1.) alatt elvégzett intézkedésekről, telepítésekről 15 napon belül adjon részletes és dokumentált beszámolót a felperes részére.

Ítéletének indokolásában megállapította, hogy az alperes halgazdálkodási jogosultságát sem a halászati hatóság jogszabály értelmezése, sem ... Önkormányzatával kötött együttműködési megállapodás nem alapította meg, azt az alperes 2016. március 1. napjától 2016. október 1. napjáig jogalap nélkül gyakorolta. Álláspontja szerint a felperes törvényes képviselője a 2015. december 19. napján megtartott közgyűlésen a tagjait a halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló törvény haszonbérleti szerződés meghosszabbításáról rendelkező szabályáról tájékoztatta, azonban az alperes jogellenes fellépése folytán a felperes mégis a halgazdálkodási vízterület átadására kényszerült. Az

elsőfokú ítélet az alperesi magatartást rosszhiszeműnek minősítette és az alperes beszámolójának adatai alapján a nettó eredmény alapulvételével marasztalta az alperest.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben annak megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint az alperest nem terheli felróhatóság abban, hogy a felperes a 2016. évben a halgazdálkodási jogot csupán október 1. napjától tudta gyakorolni. A halászati hatóság határozatai és a jogszabályi környezet bizonytalansága teremtette azt a helyzetet, amelyben az alperes a halászati jog jogosultjának tekintette magát. Hivatkozott arra, hogy a felperes maga sem volt tisztában azzal a ténnyel, hogy jogosult-e a halgazdálkodási jogot gyakorolni, az alperes tehát nem járt el rosszhiszeműen.

Vitatta a felperes részére megállapított jogalap nélküli gazdagodás és a kártérítés összecszerűségét részben arra hivatkozással, hogy a felperes nem bizonyította, hogy ugyanilyen összegű adózott nyereséget elért volna, mint amit az alperes, illetve sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a teljes 2016. évi adózott nyereséget a jogalap nélküli gazdagodás összegének tekintette, pedig az alperes mindössze hét hónapig gyakorolta a halászati tevékenységet. Az elmaradt tagdíjakkal kapcsolatos kárigény vonatkozásában úgy ítélte meg, hogy azt a bíróság kétszeresen állapította meg, tekintettel arra, hogy az a jogalap nélküli gazdagodás kapcsán megítélt nettó árbevétel egyik tételeként is szerepelt, így azt az elsőfokú bíróság már egyszer figyelembe vette.

Az alperes nem adta indokát annak, hogy miért kéri azon ítéleti rendelkezés és kereseti kérelem elutasítását, mely arra kötelezte az alperest, hogy a halászati jog bitorlásának időtartama alatt elvégzett intézkedésekről, telepítésekről 15 napon belül adjon részletes és dokumentált beszámolót a felperes részére. Az alperes utóbb e fellebbezését nem tartotta fenn.

A fellebbezés részben megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a tényállást lényegében helyesen állapította meg, azt a másodfokú bíróság az alábbiakkal egészíti ki.

A felperest a ... Törvényszék a számú határozatával vette nyilvántartásba, az egyesület alapszabályának módosítására utoljára 2008. január 5. napján került sor. Az alapszabály 8.§ (1) és (2) bekezdése alapján a tag az egyesületből az egyesület titkárának részére tett írásbeli bejelentéssel bármikor kiléphet. A tagsági viszony a bejelentés napján megszűnik. A tárgyévi tagdíj befizetése alól egyéni elbírálás alapján a titkár mentesítheti. Az alapszabály 8.§ (3) bekezdése alapján azt a tagok, aki tagdíjjal és egyéb díjakkal hátralékban van, a következő évben a tagok sorából törölni lehet, a törlésről a titkár dönt. Azt a tagot, aki tagdíjfizetési kötelezettségének egy évig felróható módon nem tesz eleget, írásos felszólítás után 30 nappal a titkár határozattal a tagok sorából törölheti.

Az alperest a ... Törvényszék 2016. április 22. napján a számú végzésével vette nyilvántartásba.

A halgazdálkodási vízterület nyilvántartási adatait a ... Kormányhivatal ... Főosztály ... Osztálya két ízben módosította, egyrészt a ... Kft. többségi tulajdonos kérelmére a 2016. március 30. napján kelt ... számú határozatával, melynek folytán a halgazdálkodási vízterület a ... helyrajzi számú ingatlanokra korlátozódott, területe 37,7368 hektárra változott és kizárólagos tulajdonosa ... Önkormányzata lett. Az újabb módosításra a 2016. június 29. napján kelt ... számú határozattal került sor, mely módosítással a hatóság egyidejűleg visszavonta a korábbi határozatát, ekként a ... tó megnevezésű halgazdálkodási vízterület a ... helyrajzi számokon került nyilvántartásba vételre

azzal, hogy területe 219,6786 hektárra változott, víztér kódjának változatlanul hagyása mellett. A határozat értelmében az ingatlanok többségi tulajdonosa ismét a ... Kft. lett, míg kisebbségi tulajdonosa ... Önkormányzata.

Az elsőfokú bíróság az ekként kiegészített tényállásból csak részben vont le helyes jogi következtetést.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:579. § (1) bekezdése alapján aki másnak rovására jogalap nélkül jut vagyoni előnyhöz, köteles ezt az előnyt visszatéríteni. Ezen § (2) bekezdése szerint nem köteles visszatéríteni a gazdagodást, aki attól a visszakövetelés előtt elesett, kivéve ha rosszhiszeműen jutott a gazdagodáshoz, vagy a gazdagodás megszűnésével kapcsolatban felróhatóság terheli.

A felperes elsődlegesen jogalap nélküli gazdagodás, másodlagosan kártérítés jogcímén kérte az alperest az általa megjelölt összeg megfizetésére kötelezni. A jogalap nélküli gazdagodás önálló kötelemfakasztó tényállás, amelynek célja két vagyon között beálló, és a jog által alá nem támasztott vagyoneltolódások kiegyenlítése. Megállapításának három feltétele van, a gazdagodás az egyik fél oldalán (1), amely a másik fél rovására történik (2), és a gazdagodás jogi alapjának hiánya (3). A jogalap nélküli gazdagodás visszatérítése iránti kötelezettség objektív, a gazdagodó magatartásának felróhatóságától független.

Az elsőfokú bíróság helyesen idézte a halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló 2013. évi CII. törvény rendelkezéseit, a másodfokú bíróság a jogi indokokat annyiban egészíti ki, hogy a felperes, mint haszonbérlet és a Magyar Állam képviseletében eljáró ... Főosztálya, mint haszonbérbeadó 2001. március 10. napján a halászatról és a horgászatról szóló 1997. évi XLI. törvény (a továbbiakban Hhtv.) 3. § (1) és (2) bekezdése, 4. § (1) bekezdése, 5.§ (1) - (3) bekezdései, 10. § -a, 11.§ (1) bekezdése és a 13. § (1) és (2) bekezdései alapján kötötték meg a 15 évre szóló haszonbérleti szerződést. A 2013. évi CII. törvény, amely 2013. szeptember 1. napján lépett hatályba, átmeneti rendelkezései között a 74. § (2) bekezdésében rögzítette, hogy e törvény hatálybalépésével a halgazdálkodási vízterületeken a halászatról és a horgászatról szóló 1997. évi XLI. törvény szerint szerzett halászati jog, valamint társult halászati jog jogosultja a halgazdálkodási jog jogosultjává válik. Ezen § (3) bekezdése értelmében a halgazdálkodási jog az érvényes haszonbérleti szerződés lejártáig megilleti a halgazdálkodásra jogosultat.

A fenti törvény a 2015. évi CLXXXIV. törvény 5. §-ával beiktatott és 2015. november 27. napjától hatályos 74. § (9) bekezdése akként rendelkezett, hogy azon nyilvántartott halgazdálkodási vízterület esetében, melyen a haszonbérleti szerződés 2015. december 31-ig megszűnik és az államot megillető halgazdálkodási jog kijelöléssel történő haszonbérbe adása, vagy vagyonkezelési szerződés útján történő átengedése nem valósul meg - amennyiben a haszonbérlet legkésőbb 2015. december 31-ig nem kezdeményezi a haszonbérleti szerződés megszüntetését, illetve a halgazdálkodási jog gyakorlásáról nem mond le - a haszonbérleti szerződés időtartamának meghosszabbított hatálya 2016. december 31. A meghosszabbítás időtartamára vonatkozóan a haszonbérlet halgazdálkodási terv készítésére köteles.

Az ítéletábra a fentiek alapján mindenekelőtt kiemeli, hogy bár az elsőfokú bíróság hosszasan mérlegelte a bizonyítékokat a körben, hogy az alperes jogellenesen került-e a ... tó halgazdálkodási vízterület birtokába, illetve hogy magatartása felróható volt-e, ennek a perben nem volt jelentősége. A fenti törvényi rendelkezések alapján azt kellett eldönteni, hogy az alperes vagy a felperes volt

2016. évben a halgazdálkodásra jogosult és bár a hatóságok ezt csupán 2016. május 26. napján közltek egyértelműen a felekkel, nem vitásan a felperes volt jogosult annak gyakorlására. Ezt az elsőfokú bíróság helyesen meg is állapította, amikor indokolásában kifejtette, függetlenül attól, hogy a felperes bizonytalan volt a 2015 decemberében megtartott egyesületi közgyűlésen abban, hogy 2016. évben gyakorolhatja-e a halászati jogot vagy sem, az tény, hogy az alperes semmiképpen nem gyakorolhatta a halgazdálkodás jogát, ezért irreleváns, hogy a felperes tagjai tudtak-e a jogszabályi rendelkezések megváltozásáról vagy sem.

A jogalap nélküli gazdagodás visszatérítése körében csak akkor van jelentősége annak a ténynek, hogy a gazdagodó rosszhiszeműen jutott-e a gazdagodáshoz ha a gazdagodó a gazdagodástól a visszakövetelés előtt elesett. Az alperes az általa is csatolt 2016. évi éves beszámoló adatai alapján nem esett el a gazdagodástól.

Az alperes a fellebbezésében sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a jogalap nélküli gazdagodás összecszerűsége kapcsán az alperes teljes 2016. évi adózott eredményét figyelembe vette és megállapította, hogy ezzel az összeggel az alperes a felperes rovására gazdagodott. Anélkül, hogy az alperes megjelölte volna, hogy a keresetet milyen összegben ismeri el, arra hivatkozott, hogy a halgazdálkodási vízterületen a tevékenységét 2016. április hónaptól 2016. október hónapig végezte, legfeljebb ezen időszak alatt gazdagodhatott a felperes rovására. Hivatkozott arra is, hogy a tárgyévi adózott eredménye nem csak a halgazdálkodási tevékenységből származó nettó árbevétel tartalmazta, bevételként jelentkezett az aktivált saját teljesítménye értéke, valamint az egyéb bevételei is, köztük az alperes tagjai által megfizetett 2016. évi tagdíjak és az alperes által igénybe vett költségvetési támogatásból származó pénzösszeg.

Az alperes e hivatkozása nem ütközik a Pp. 235.§ (1) bekezdésébe. Az alperes már az elsőfokú eljárásban is a kereset elutasítását kérte. A beszámoló adatai az elsőfokú eljárásban ismertek voltak, az alperes új tényre nem hivatkozott.

Az ítéletábla az alperes érvelését részben megalapozottnak találta figyelemmel arra, hogy az alperes a jogalap nélkül birtokolt területen végzett gazdálkodási tevékenységből származó bevételt köteles visszatéríteni, így nem terjed ki az alperes egyesületi tagok által megfizetett tagdíjakból (75.000 forint), valamint a pályázat alapján nyújtott költségvetési támogatásból (1.695.000 forint) származó bevételekre. Ez utóbbi kapcsán a másodfokú bíróság hangsúlyozza, hogy a perben arra nem merült fel adat, hogy a felperes 2016. évet megelőzően maga is pályázott költségvetési támogatásra, így ezen alperesi pályázat - még abban az esetben is, ha a halgazdálkodási vízterülethez kapcsolódóan került megállapításra - nem a felperes rovására jelentett az alperesnek vagyoni előnyt.

Az ítéletábla a fentiek alapján az alperest terhelő jogalap nélküli gazdagodásból származó visszatérítési kötelezettséget összecszerűen az alperes 2016. évi egyszerűsített beszámolója alapján - melyben foglaltakat az alperes maga sem vitatta - 13.718.000 forintban állapította meg.

A másodfokú bíróság figyelemmel arra, hogy a felperes elsődleges jogcímen előterjesztett kereseti kérelme megalapozott, a kártérítési jogcímet - az elsőfokú bíróság álláspontjával egyezően - nem vizsgálta.

A Ptk. 6:519. §-a értelmében aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentessül a felelősség alól a károkozó, ha bizonyítja, hogy magatartása nem volt felróható.

A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 164.§ (1) bekezdése szerint a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóban fogadja el.

Ebből következik, hogy a károsultnak kell bizonyítani a károkozó magatartást, a kár bekövetkezését, összegét, a kár és a károkozó magatartás közti okozati összefüggést. A másodfokú bíróság a Pp. 3.§ (3) bekezdésére figyelemmel a 2018. szeptember 26-án megtartott fellebbezési tárgyaláson tájékoztatta a felperest arról, hogy a kártérítési követeléssel kapcsolatban a felperesnek kell bizonyítania azt, hogy a 2016 áprilisában megalakult alperes magatartására vezethető vissza a tagok kilépése, és ennek következtében a tagdíjbevétel csökkenése. Felhívta a felperest, hogy írásban jelölje meg, hogy az alperes milyen magatartása vezetett a tagjainak kilépéséhez. Jelölje meg a kilépett tagok számát, és azt, hogy kilépésük milyen módon, hogyan köthető az alperes magatartásához. Jelentse be az állításait alátámasztó bizonyítékait is. Az okirati bizonyítékokat csatolja.

A felperes az elsőfokú eljárásban a károkozó magatartást részben olyan, az alperes nyilvántartásba vételét megelőzően történt eseményekben jelölte meg, mint annak hangoztatása, terjesztése a felperesi közgyűlésen (2015.XII.19.) és más fórumokon, hogy a halgazdálkodásra jogosult az alperes, a felperes azt nem jogosult gyakorolni, vagy a halörök jogviszonyának megszüntetése és más egyéb utasítások kiadása, pl. a felperes ne értékesítsen horgászjegyeket, melyeket erre figyelemmel a kártérítés jogalapjaként nem lehetett figyelembe venni. Károkozó magatartásként jelölte meg a felperes azt is, hogy az alperes bitorolta a halgazdálkodási vízterületet és jogellenesen gyakorolta a halgazdálkodási jogból fakadó bevételszerző tevékenységeket.

A felperes az elsőfokú eljárásban arra hivatkozott, kár abból érte, hogy 2016. évben a felperesi tagok nagy számban - miután a ... tó halgazdálkodási vízterületen az alperes gyakorolta a halgazdálkodási jogot - értelmetlennek tartották a tagsági jogviszonyukat fenntartani és azt megszüntették. A felperes a kárát a 2015. évi és a 2016. évi zárszámadási és beszámoló adatokban megjelenő bevételkülönbségben jelölte meg.

A felperes a fellebbezési eljárásban a tényelődását módosította, és úgy nyilatkozott, hogy a felperes 2016. évben csökkentette a tagdíjak összegét, tekintettel arra, hogy a tagdíjban korábban megjelent az egyesületi tagok részére kedvezményesen biztosított éves területi horgászengedély ára is, mivel azonban ilyen engedélyeket a felperes 2016. évben nem tudott kiadni, a tagdíjak összegét megfelelően csökkentette. Hivatkozott a felperes arra is, hogy az egyesületi tagok az alapszabályban írt és az év november 10. napjáig irányadó tagdíjfizetési kötelezettségeiknek nem tettek eleget, ekként tagsági jogviszonyuk a tagdíjfizetési kötelezettség elmulasztása okán megszűnt.

A Pp. 146. § (1) bekezdése szerint a felperes a keresetét az elsőfokú ítélet hozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig bármikor megváltoztathatja, feltéve, hogy a megváltoztatott keresettel érvényesített jog ugyanabból a jogviszonyból ered, mint az eredeti kereset, vagy azzal összefügg. Az (5) bekezdés szerint nem keresetváltoztatás az, ha a felperes

a) a keresettel érvényesített jog megváltoztatása nélkül annak megalapozására újabb tényeket hoz fel, vagy a felhozottakat kiigazítja,

b) az eredetileg követelt dolog helyett, utóbb beállott változás folytán más dolgot vagy kártérítést követel,

c) a keresetét leszállítja, illetve az eredetileg nem követelt járulékokra vagy a követeléseknek, illetőleg járulékoknak a per folyamán esedékessé vált részleteire is kiterjeszti,

d) megállapítás helyett teljesítést vagy teljesítés helyett megállapítást követel (123. §).

A 247. § (1) bekezdése szerint a másodfokú eljárásban a keresetet megváltoztatni nem lehet. A 146. § (5) bekezdés a) pontjában foglalt nyilatkozat akkor tehető, ha annak a 235. § (1) bekezdése alapján helye van. A 235.§ (1) bekezdése szerint a fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására, vagy az elsőfokú bíróság által mellőzött bizonyítás lefolytatásának indítványozására akkor is sor kerülhet, ha az az elsőfokú határozat jogszabálysértő voltának alátámasztására irányul; a 141. § (6) bekezdésében foglaltakat azonban ebben az esetben is alkalmazni kell.

A kereset megváltoztatását jelenti - a Pp. 146. § (5) bekezdésében írt kivételektől eltekintve - a felperes olyan perbeli nyilatkozata, amellyel eltér a keresetlevélben megjelölt kereseti kérelemtől vagy az érvényesített jogtól (jogviszonytól) illetve az érvényesített igény anyagi jogi alapjaitól, avagy mindezek ténybeli alapjaitól. A felperes nyilatkozata, mely szerint a tagdíjakból származó bevétel a tagdíjak leszállítása miatt következett be olyan keresetváltoztatás, amely a Pp. 247. § (1) bekezdése és a Pp.235.§ (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban nem megengedett.

A másodfokú bíróság a tagok kilépése kapcsán - utalva az alapszabály ezen rendelkezéseire is - kiemeli, hogy a felperes által a 2015. és a 2016. évekre becsatolt tagnévsorból, valamint a tagdíjak befizetéséről vezetett nyilvántartásból nem lehetett megállapítani, hogy mely tagok, mikor szüntették meg a tagsági jogviszonyukat, illetve hogy ez milyen összegű tagdíjcsökkenést eredményezett.

Ha a tagdíjcsökkenés ténye önmagában igazolná is a felperes kárát, azt a felperes nem tudta bizonyítani, hogy az általa megjelölt károkozó magatartás okozati összefüggésben van a tagok felperesi egyesületből kilépésével, ezért a kártérítési igénye nem megalapozott.

A fentiek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében részben a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján megváltoztatta és az alperest kötelező marasztalási összeget 13.718.000 forintra és annak 2016. szeptember 20. napjától a kifizetés napjáig terjedő időre járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 8%-kal növelt összegű késedelmi kamatára leszállította.

Az alperes fellebbezése részben sikerre vezetett, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú perköltség összegét a Pp. 81.§ (1) bekezdése alapján a pernyertesség-pervesztesség arányára figyelemmel (felperes 77%-ban, alperes 33%-ban lett pernyertes) leszállította, egyidejűleg ezen arányban kötelezte az alperest a másodfokú perköltség megfizetésére, mely a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 2.§ (1) bekezdés a) pontja, a 3.§ (5) bekezdése és a 4/A. § alapján megállapított általános forgalmi adóval növelt ügyvédi munkadíj összegéből áll.

A felek személyes illetékmentessége folytán a fellebbezés illetéket az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 74.§ (3) bekezdése folytán alkalmazandó 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a folytán az állam viseli.

Pécs, 2018. november 15.

Dr. Zóka Ferenc s.k. a tanács elnöke, Dr. Krastenics Ildikó s.k. előadó bíró, Dr. Hrubí Adrienn s.k. bíró